

ния не само абсолютно по засѣти площи въ декари, но и въ процентъ спрямо обработваемата земя. Не може да се каже, обаче, че това става за смѣтка на засѣтата площъ съ зърнени храни, която площъ отъ година на година, макаръ бавно, сжщо тѣй се увеличава. И едното увеличение и другото идатъ както отъ увеличаването на обработваемата земя чрезъ разораване на нови площи — пасища, мери и други, така и чрезъ увеличаване засадената и засѣта земя за смѣтка на угаритѣ. Процентътъ на угаритѣ спрямо обработваемата земя намалява.

Нѣкои икономисти, които познаватъ добре условията за правилното развитие на българското земеделско стопанство, намиратъ, че главното наше производство е било, сега е, а трѣбва да остане и за напредъ **хлѣбното производство**, т. е. това на зърненитѣ храни.

Въ никой случай и подъ никакъвъ предлогъ не трѣбва да се увличаме отъ добрия пазаръ на нѣкои нови култури. Такъвъ пазаръ може да има времененъ характеръ, да задоволява само преходни нужди, докато зърненитѣ храни винаги сж били и ще бждатъ **постоянна пазарна стока**, независимо отъ качването или спадането на ценитѣ. Сжжпъ или евтинъ, хлѣбътъ винаги се търси, защото безъ хлѣбъ не се живѣе.

Не трѣбва да се изпущатъ изъ предъ видъ поукиѣ, които ни дава историята. Народи, които сж измѣствали производството на зърненитѣ храни и сж въвеждали обработването на други повторостепенни култури, сж изгубвали за много години своята независимостъ. Примѣръ: Египетъ.

Увеличение производството на маслени и индустриални растения не трѣбва да минава вънъ отъ границата, опредѣлена отъ нуждитѣ на мѣстното население, безъ да се произвежда за износъ. Външниятъ пазаръ не е сигуренъ. И за предпочитане е дори да си доставяме отъ чужбина нѣкои по-второстепенни стоки, отколкото насжщия хлѣбъ.

*

Срѣдни производства на декарь. Срѣднитѣ производства на единъ декарь, добити отъ хлѣбнитѣ растения, сжщо и тия на масленитѣ и индустриалнитѣ, вече не зависятъ само отъ волята на производителя и отъ начина на обработването, а и отъ редица климатически и метеорологически условия, които се отразяватъ различно за всѣка отдѣлна реколта и за всѣки видъ посѣвъ.

Срѣдно за 5-тѣ години, единъ декарь засѣта земя ни е дала съответно: 89·4 кгр. семе рапица, 78·7 кгр. семе слънчогледъ, 22·8 кгр. семе сусамъ, 56·5 кгр. семе анасонъ, 39·3 кгр. семе